

SOLPARK MÅLEN

Underlag för samråd enligt 6 kap. miljöbalken avseende uppförande och drift
av en solpark vid Målen i Östra Göinge kommun

2025-12-10

INNEHÅLL

1	ADMINISTRATIVA UPPGIFTER.....	2
2	INLEDNING	3
2.1	SYFTE	3
2.2	VERKSAMHETSUTÖVARE	3
2.3	MÅL FÖR ELPRODUKTION.....	3
2.4	MILJÖBEDÖMNING	4
2.5	ANDRA TILLSTÅND OCH DISPENSER.....	5
3	PROJEKTBESKRIVNING	6
3.1	LOKALISERING	6
3.2	OMFATTNING OCH UTFORMNING	6
4	BYGGNATION, DRIFT OCH AVVECKLING.....	8
4.1	AVVERKNING OCH MARKBEREDNING	8
4.2	PÅLNING OCH BYGGNATION	8
4.3	MONTAGE OCH ANSLUTNING AV ELEKTRISK UTRUSTNING.....	8
4.4	INHÄGNAD	9
4.5	DRIFT OCH SKÖTSEL AV ANLÄGGNINGEN	9
4.6	SKÖTSEL AV MARK OCH NATURMILJÖ.....	9
4.7	AVVECKLING OCH ÅTERSTÄLLANDE.....	9
5	FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR SOLPARKSETABLERING	10
5.1	MARKANVÄNDNING.....	10
5.2	NÄROMRÅDET	12
5.3	ELANSLUTNING	12
5.4	KOMMUNALA PLANER	13
5.5	RIKSINTRESSEN.....	14
6	PÅVERKAN PÅ MÄNNISKOR, SAMHÄLLE OCH MILJÖ	16
6.1	SKYDDADE OMRÅDEN.....	16
6.2	NATURVÄRDEN	19
6.3	KULTURMILJÖ	23
6.4	FRILUFTSLIV OCH ALLEMANSRÄTT	24
6.5	LANDSKAP OCH BOENDEMILJÖ	26
7	REFERENSER	28

Bilagor

Till detta underlag medföljer fyra bilagor, varav två omfattas av sekretess enligt 20 kap. 1 § Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Dessa är inte offentliga.

Offentliga Bilagor

Bilaga A: Delområdesbeskrivning

Bilaga B: Naturvärdesinventering vid Målen

Sekretessbelagda bilagor

Bilaga C: Sekretessbelagd bilaga till Naturvärdesinventering vid Målen

Bilaga D: Sekretessbelagd bilaga till "Underlag för samråd enligt 6 kap. miljöbalken avseende uppförande och drift av en solpark vid Målen i Östra Göinge kommun".

1 ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Anläggningsnamn Solpark Målen
Fastighetsbeteckning Målen 1:3

Län Skåne
Kommun Östra Göinge

VERKSAMHETSUTÖVARE

Namn Novar Sweden AB
Adress Mårten Krakowgatan 2, 411 04 Göteborg
Org.nr. 559479–2052
Kontaktperson Maja Wegestål Arvidsson
Tel +46 722 37 93 36
E-post maja.wegestal@novar.energy

KONSULT

Namn Renewable Sweden AB
Org nr. 559134–5128
Samrådsunderlag och kartor Evelina Hansson
Kvalitetsgranskning Aino Ruusuvuori
Utformning och beräkningar Erik Edelönn

Kartunderlag © Lantmäteriet och © Metria

2 INLEDNING

2.1 Syfte

Syftet med Solpark Målen är att förse södra Sveriges elnät med förnybar energi från solen. Solkraft har ett avsevärt lägre koldioxidavtryck än fossila energikällor och medverkar till att nå det nationella målet om 100 % fossilfri elproduktion år 2040. Solpark Målen beräknas kunna producera cirka 38 GWh förnybar el per år. Verksamheten skulle ge södra Sverige mer lokalt producerad el och samtidigt bidra till att uppnå klimatmålen.

Solparken förses med en energilagringseenhet, med förväntad kapacitet på ca 160 MWh. Batterierna bidrar med att stabilisera det lokala elnätet genom att lagra överskottsel vid hög produktion och leverera energi vid hög efterfrågan, vilket minskar belastningstoppar och förbättrar nätets tillförlitlighet.

2.2 Verksamhetsutövare

Projektet drivs av Novar Sweden AB (fortsatt benämnt Novar) med säte i Göteborg. Novar har, precis som sitt nederländska moderbolag Novar Energy, åtagit sig att påskynda energiomställningen och göra världen till en bättre plats. För att uppnå detta arbetar Novar längs hela värdekedjan med utveckling, projektering, konstruktion och drift av storskaliga energisystem i Europa. Novar Energy driftar och äger 24 större solparker i Nederländerna och har med sina 12 år i branschen stor erfarenhet av storskalig solelsproduktion.

2.3 Mål för elproduktion

2.3.1 NATIONELLA MÅL

Riksdagen har beslutat om ett klimatpolitiskt ramverk med ett mål om att inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser i Sverige senast år 2045. Regeringen tar samtidigt höjd för ökad elanvändning och prognostiserar ett elbehov på minst 300 terawattimmar (TWh) år 2045 (Regeringskansliet, 2023). Det är ett fördubblat elbehov jämfört med den sammanställda elanvändningen år 2021 som uppgick till 140 TWh. De nationella målen kommer bli en stor utmaning för hela samhället. Samtidigt som utmaningen är stor, är klimatomställningen förenad med möjligheter till stora positiva synergieffekter, såsom renare luft, bättre stadsmiljö och tryggare energiförsörjning.

2.3.2 REGIONALA MÅL

Skåne läns klimat- och energistrategi syftar till att ge vägledning för det fortsatta klimat- och energiarbetet i länet, och innehåller regionala målsättningar och prioriterade åtgärdsområden för arbetet fram till år 2030 (Länsstyrelsen Skåne, 2018). Bland annat finns målet om att energianvändningen i Skåne ska vara minst 20 procent lägre än år 2005 och utgöras av minst 80 procent förnybar energi. Vidare strävar Skåne efter att vara ledande i omställningen till ett samhälle med hög livskvalitet och låg klimatpåverkan. I en regional utvecklingsstrategi samlas aktörer kring målet om ett klimatneutralt och fossilfritt Skåne. Detta ska nås genom minskade utsläpp, effektivare resursanvändning, förnybar energi, hållbar konsumtion och ökat koldioxidupptag i skog och mark (Länsstyrelsen Skåne, 2018).

Marknaderna för solenergi har utvecklats snabbt under de senaste åren och el från dessa källor kan år 2030 utgöra en betydligt större del av Skånes energisystem än idag. I Skåne finns förhållandevis goda möjligheter att producera solel i och med länets täta bebyggelse, goda solinstrålning och höga andel elanvändning (Länsstyrelsen Skåne, 2018).

För närvarande pågår en revidering av klimat- och energistrategin för att säkerställa att den fortsatt är relevant och effektiv. Den reviderade strategin tar sikte på perioden 2025–2030 och har varit ute på remiss under våren 2025 (Länsstyrelsen Skåne , 2025).

2.4 Miljöbedömning

Verksamheten omfattas inte av tillstånds- eller anmälningsplikt enligt Miljöprövningsförordningen (2013:251). Inför etablering av verksamheten avser verksamhetsutövaren att lämna in en anmälan om samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken eller ansöka om frivilligt tillstånd enligt 9 kap miljöbalken. Detta kommer att avgöras efter genomfört undersökningssamråd med länsstyrelse, kommun och särskilt berörda. Som stöd till nämnda anmälan kommer en miljöbedömning enligt 6 kap. miljöbalken att genomföras.

Miljöbedömningen innebär att verksamhetsutövaren som minst ska genomföra ett undersökningssamråd med kommun, länsstyrelse och särskilt berörda och ta fram ett förenklat underlag. Som en del i undersökningssamrådet skall prövningsmyndigheten besluta om verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan (BMP). Detta beslut har betydelse för miljöbedömningsprocessens fortsatta gång. Om myndigheten beslutar om BMP så skall ett avgränsningssamråd genomföras med länsstyrelse, kommun, särskilt berörda, övriga statliga myndigheter och allmänheten.

Samrådet med länsstyrelse, kommun och särskilt berörda genomförs som ett kombinerat undersöknings- och avgränsningssamråd enligt 6 kap. 24 § miljöbalken. Detta innebär att samrådet ska täcka in både frågan om betydande miljöpåverkan samt lokalisering, omfattning, utformning, miljöeffekter och innehållet i kommande miljökonsekvensbeskrivning (vid BMP) eller förenklat underlag (vid icke BMP).

Verksamhetsutövaren gör själva bedömningen att verksamheten inte kommer medföra betydande miljöpåverkan. Detta baseras huvudsakligen på:

- Solpark Målen medför inte någon förlust av brukningsvärd jordbruksmark.
- Solpark Målen upptar en relativt begränsad yta på drygt 50 ha.
- Solpark Målen medför inte någon förbrukning av vatten eller andra naturresurser under driften.
- Solpark Målen lokaliserings berör inte någon känslig naturmiljö såsom våtmark, stora opåverkade områden eller kustområde.
- Solpark Målen bedöms kunna anläggas och drivas utan betydande konsekvenser för lokala naturvärden, fridlysta arter eller skyddade områden.
- Solpark Målen ger inte upphov till något avfall under driften.
- Solpark Målen ger inte upphov till några utsläpp till luft, jord eller vatten.
- Solpark Målen ger inte upphov till otillåtet buller, lukt eller andra störningar.
- Solpark Målen ger inte upphov till några risker för människors hälsa.
- Solpark Målen väntas inte innebära en väsentlig påverkan på landskapet.
- Påverkan på allemansrätt och friluftsliv bedöms totalt sett bli liten.
- Solpark Målen bedöms kunna anläggas och drivas utan betydande konsekvenser för kulturmiljön.
- Solpark Målen bedöms inte stå i konflikt med några riksintressen.
- Solpark Målen bidrar inte till några väsentliga kumulativa miljöeffekter.

2.4.1 INNEHÅLL I MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING/FÖRENKLAT UNDERLAG

Beroende på Länsstyrelsens beslut i fråga om betydande miljöpåverkan påverkas omfattningen på det underlag som lämnas in till prövningsmyndigheten. För det fall där myndigheten beslutar att verksamheten inte medför betydande miljöpåverkan tas ett förenklat underlag fram i enlighet med 6 kap. 47 § miljöbalken. Detta innehåller en fördjupning av samtliga miljöaspekter som tas upp i detta samrådsunderlag samt inventeringsresultat, visualiseringar, skyddsåtgärder och konsekvensbedömningar avseende byggnation, drift och avveckling.

Om prövningsmyndigheten beslutar att verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan kommer samtliga miljöaspekter som tas upp i samrådsunderlaget utvecklas och bedömas i en miljökonsekvensbeskrivning (MKB). Därutöver tillkommer bedömning av påverkan avseende buller, övrig fauna, hushållning med naturresurser, klimat, samt utsläpp till luft och vatten. För samtliga miljöaspekter analyseras och bedöms både direkta och indirekta miljökonsekvenser under byggnation, drift och avveckling. MKB:n kommer även att innehålla samrådsredogörelse, alternativbeskrivning, teknisk beskrivning och en redogörelse för överrensstämmelse med miljömål och miljökvalitetsnormer.

2.5 Andra tillstånd och dispenser

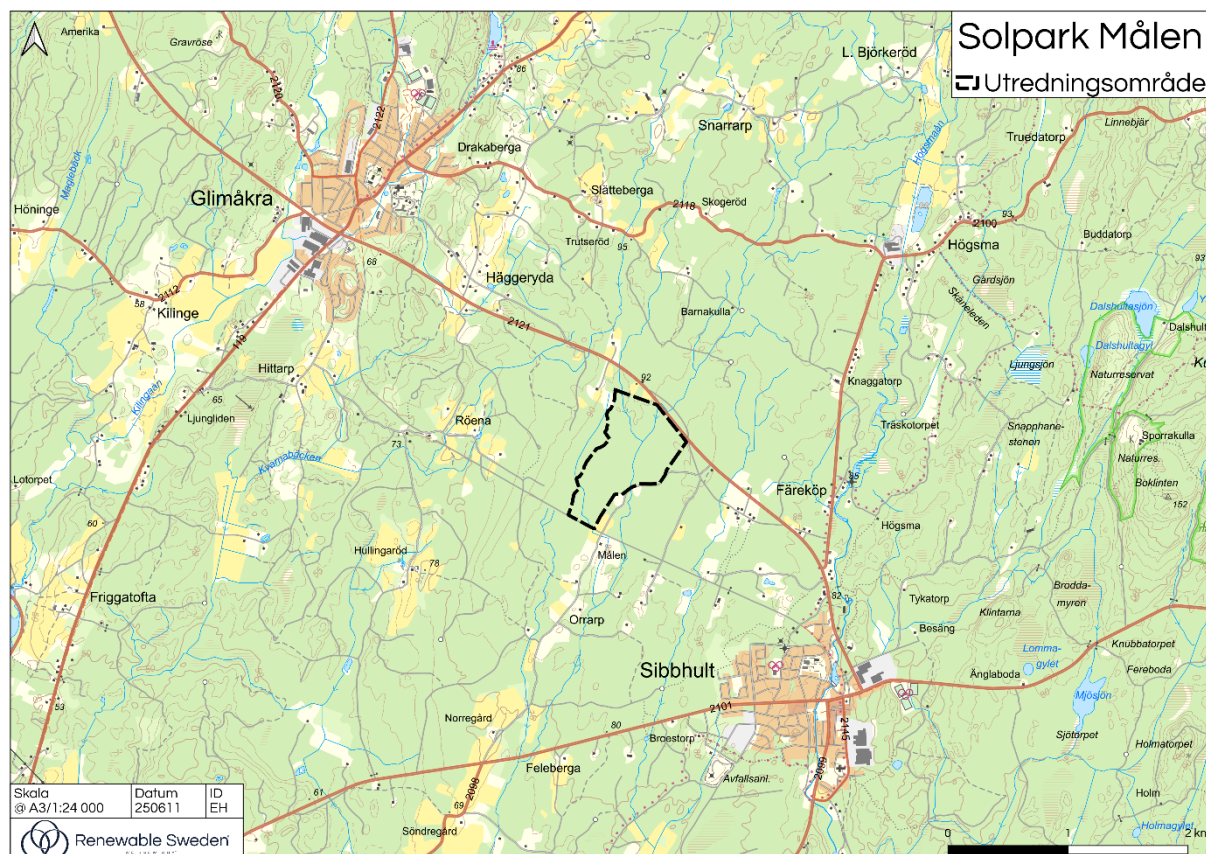
För verksamheten kan det bli aktuellt med ytterligare prövningsförfaranden.

- Bygglov söks för transformatorstationer och eventuellt batterilager, vid behov.
- Anmälan av vattenverksamhet görs för anmälningspliktiga åtgärder i befintliga diken.
- Ansökan om dispens från terrängkörningslagen söks i den mån det behövs.
- Avverkningsanmälan genomförs i den utsträckning det behövs och ligger utanför innevarande prövning.

3 PROJEKTBESKRIVNING

3.1 Lokalisering

Företaget Novar Sweden AB planerar att uppföra en Solpark i Östra Göinge kommun, Skåne län. Utredningsområdet är beläget mellan tätorterna Glimåkra och Sibbhult som ligger cirka 2 km nordväst respektive cirka 1,5 km sydöst om utredningsområdet (Figur 1). Utredningsområdet är i sin helhet lokaliserat på fastigheten Målen 1:3. Fastigheten ägs av Glimåkra-Hjärsås församling med vilken arrendeavtal har tecknats.

Figur 1. Lokalisering av utredningsområdet för Solpark Målen.

3.2 Omfattning och utformning

Utredningsområdet för Solpark Målen uppgår till cirka 54 hektar (ha). För ytan har det tagits fram en exempelutformning som visas i Figur 2. I exemplet förutsätts solpaneler monteras i rader i öst-västlig riktning. Beroende på vad som utgör bästa möjliga teknik vid byggnation så kan raderna komma att placeras i annan riktning. I exempelutformningen monteras panelerna även med 30 graders lutning mot söder, med ett radavstånd på 5 m. Den installerade effekten i exempelutformningen beräknas uppgå till cirka 38 MW och den årliga elproduktionen till cirka 38 GWh.

Utöver etablering av solpanelerna medför verksamheten flera byggtekniska åtgärder såsom markberedning, anläggning av vägar, ställplatser och stängsel samt nedgrävning av kablar. Dessa åtgärder beskrivs vidare i kapitel 4.

I exempelutformningen har hänsyn tagits till kända vattendrag och naturvärden samt biotopskyddade stenmurar. Avstånd till enskild och allmän väg följer Trafikverkets föreskrifter. Skuggkorridorer på 25–

4 BYGGNATION, DRIFT OCH AVVECKLING

Etableringen omfattar i huvudsak följande anläggningsarbeten som sker uteslutande inom utredningsområdet:

- Anläggande av uppställningsytor, väg, kabelgravar, samt grundläggning för transformatorer och batterilagring.
- Anläggande av stängsel runt utredningsområdet.
- Kabelförläggning.
- Pålning och byggnation av panelstrukturer.
- Montage av växelriktare, solpaneler och kablage.
- Etablering av transformatorstationer och batterilager.

Nya vägar kommer att anläggas inom utredningsområdet i syfte att komma fram till transformatorstationerna samt för enkel och säker framkomlighet till batterilagringsområdet. Befintliga skogsbilvägar används om så är möjligt. Verksamhetsutövaren har inte för avsikt att bygga några nya vägar utanför utredningsområdet om de befintliga vägarna har en tillräcklig bärkraft för transport av solparkens komponenter. Det kan däremot bli aktuellt att förstärka befintliga vägar utanför utredningsområdet.

4.1 Avverkning och markberedning

Stora delar av utredningsområdet täcks av unga barrträdsplanteringar och produktionsskog. All skog behöver avverkas för att möjliggöra byggnation av en solpark. Virke, inklusive grenar och toppar forslas bort eller lämnas på plats som depåer. Stubbar fräses ner eller, i undantagsfall, bryts upp i sin helhet.

Marken i utredningsområdet utgörs huvudsakligen av morän. Marken är blockig med bitvis stora stenar. Sten behöver i hög grad forslas bort eller krossas för att möjliggöra effektiv grundläggning av solpanelerna. Kross kommer i möjligaste mån återanvändas vid markberedning för transformatorstation och batterilager. Metoder för markberedningen kommer att beskrivas i ett senare skede av miljöbedömningen.

4.2 Pålning och byggnation

Solpanelerna fästs i första hand på stålkonstruktioner vilka är förankrade i marken till ett djup om cirka 1,5–3 m under markytan. Efter en geoteknisk utredning beslutas lämpligt pålningsdjup baserat på markförhållanden, vind- och snölaster. I känslig eller stenig mark kan modulerna fixeras med markskruv alternativt med betongfundament. Förankringshål kan också komma att förborras.

I samtliga fall är påverkan på marken, av konstruktionerna i sig, begränsad. Grundläggningen medför inte någon markavvattnings. Geotekniska undersökningar görs i senare skede men enligt preliminära bedömningar hämtade ur karttjänster tillhandahållna av SGU är jorddjupet över 5 m i hela utredningsområdet, vilket i regel medger förankring genom pålning.

4.3 Montage och anslutning av elektrisk utrustning

På stålkonstruktionerna monteras solpanelerna. Dessa omvandlar solljus till likström. Likströmmen överförs med kablar som hängs upp bakom panelerna och leds, vid behov, via kabelgravar till närmsta växelriktare. När likströmmen når växelriktarna, i normalfallet monterade på stålkonstruktionerna, omvandlas likström till växelström.

Växelströmskablar markförläggs i kabelgravar och leds till närmsta transformatorstation där växelströmmen uppgraderas från lågspänning till mellanspänning. Mellanspänningen är mer effektiv för överföring på längre sträckor och är anpassad för att kunna levereras ut på elnätet. Varje transformatorstation inhyses i en byggnad för vilken bygglov kommer att sökas. Ungefärliga mått på byggnaden är ofta 3 x 4 x 5 m (H x B x L). Under detaljprojekteringen kommer det avgöras hur många transformatorstationer som behövs, exakt placering samt dess grundläggning och utvändiga dimensioner.

Generellt kommer batterierna i prefabricerade containrar som lyfts på plats med kran. Varje container innehåller batterimoduler, kylsystem, brandskydd och styrsystem. Enheternas höjd överstiger vanligtvis inte 3 m. Bygglov kommer sökas även för dessa.

Under detaljprojekteringen kommer det avgöras hur många transformatorstationer och batterilagringsenheter som behövs, exakt placering samt dess grundläggning och utvändiga dimensioner.

4.4 Inhägnad

Solpark Målen kommer sannolikt att inhägnas av ett metallstängsel, troligen cirka 2–2,5 m högt, av typen Gunnebo eller liknande. Syftet med stängslet är att minska risken för stöld och skadegörelse, samt av säkerhetsskäl, både för att skydda människor och för att förhindra att större djur tar sig in i området. En glipa på 10–20 cm kommer att lämnas längst ned mot marken för att möjliggöra passage för småvilt. Grindar kommer att monteras i anslutning till utredningsområdets entré.

4.5 Drift och skötsel av anläggningen

Solparker är i regel mycket driftsäkra anläggningar med ett begränsat behov av underhåll och service. Ingående komponenter kommer löpande att bytas ut efter behov för att säkra kontinuerlig drift. Anläggningen drivs obemannad och dess funktion kan kontinuerligt bevakas med ett automatiserat driftövervakningssystem. Driftpersonal kommer att besöka anläggningen för regelbunden tillsyn, besiktning och skötsel, samt felavhjälpande och planerat underhåll efter behov. Det används inte några kemikalier inom anläggningen.

4.6 Skötsel av mark och naturmiljö

Inför byggnation tas en skötselplan fram där metoder för markskötsel definieras. Under driften är det viktigt att ingen skuggande vegetation växer upp. Därmed röjs sly undan regelbundet. Skötselmetoderna kan komma att variera under solparkens livstid och kan också variera mellan olika skiften då verksamhetsutövaren eftersträvar en samverkan med markägarna. Sannolikt kommer marken skötas maskinellt, men för delar av ytan kan det bli aktuellt med bete. Det finns en målsättning att skötselmetoderna ska gynna biologisk mångfald. Plan för etablering och skötsel av stärkande insatser för naturmiljön tas fram i samråd med ekolog.

4.7 Avveckling och återställande

Solparken kommer under sin driftstid löpande att uppdateras och moderniseras i takt med den tekniska utvecklingen. Det innebär att då arrendeavtalet löper ut kommer parken fortsatt att vara i god teknisk standard.

Om avtal med markägaren så medger kan solparken fortsätta användas för solenergiproduktion, eventuellt med uppdaterad eller ny teknik. Om markägaren inte önskar förlänga avtalet kommer solparken i sin helhet att avvecklas. Allt material som tillhör solparken, samt all utrustning i marken som kan störa framtida markanvändning, demonteras och avlägsnas. Marken återställs därefter i enlighet med överenskommelse med markägaren.

5 FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR SOLPARKSETABLERING

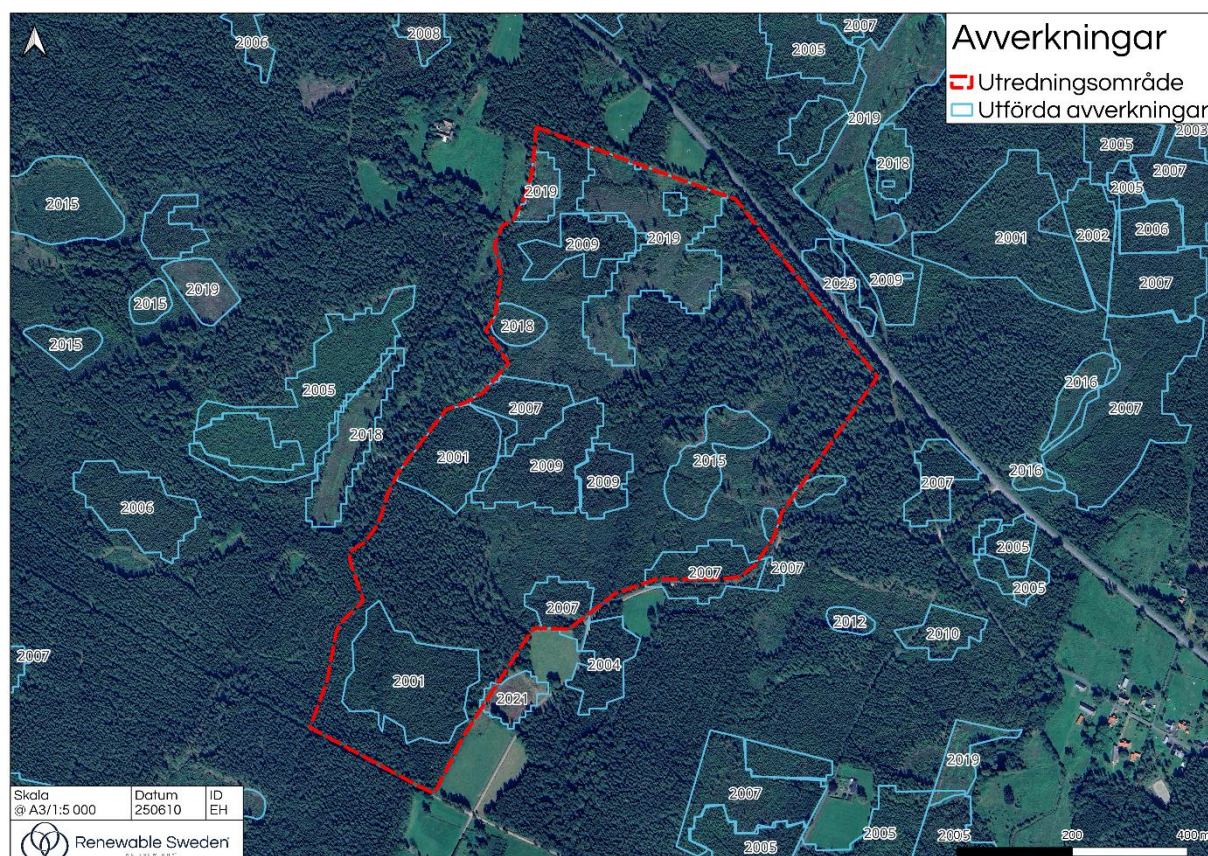
I detta kapitel beskrivs de fysiska, planmässiga och infrastrukturella förutsättningar för etablering av solkraft som råder i det aktuella området.

5.1 Markanvändning

Utredningsområdet är förhållandevis flackt, utan några större höjdskillnader (± 2 m) och utgörs nästan uteslutande av rationellt brukad skogsmark. Området omfattar olika landskapsrum med vissa variationer. Stora delar av utredningsområdet utgörs dock av ung, tät granskog med stora inslag av björksly. I vissa delar av utredningsområdet är skogen äldre, gallrad och har troligen ett större friluftsvärde.

Omfattande avverkningar har gjorts under de senaste drygt 20 åren, framför allt i utredningsområdets centrala och norra delar. Avverkningar som har genomförts i området sedan 2001 visas i Figur 3 tillsammans med året för avverkningsanmälan. På övergripande nivå är hela området starkt påverkat av skogsbruket. Utöver skogsbruk nyttjas området för jakt. Det finns ett antal jakttorn i området, samt minst en utplacerad åtel.

Utredningsområdet har delats in i 7 delområden som beskrivs övergripande med text och bild i Bilaga A.

Figur 3. Utredningsområdet för Solpark Målen tillsammans med genomförda avverkningar. Årtalen avser när avverkningsanmälan inkommit till Skogsstyrelsen och den faktiska avverkningen kan ha gjorts upp till ett år senare.

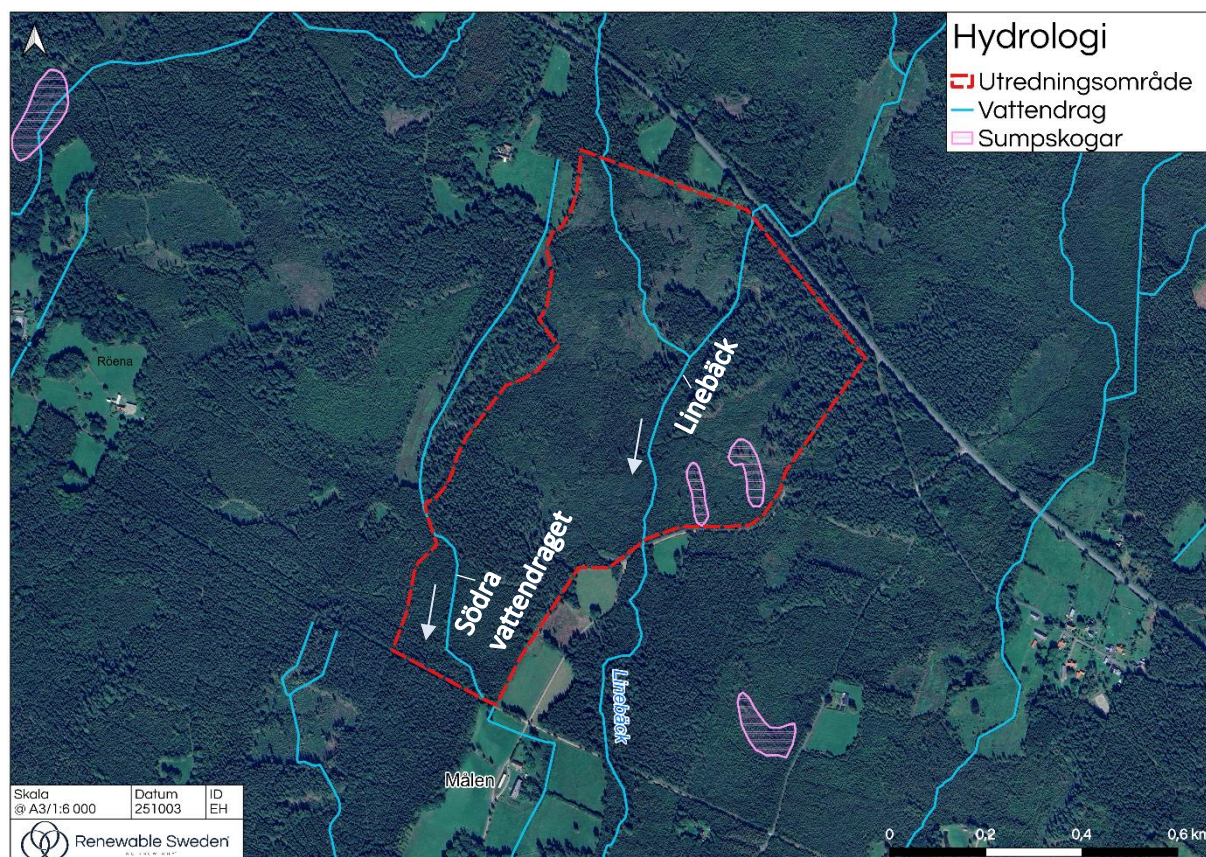
5.1.1 GEOLOGI

Den jordart som dominerar i utredningsområdet är sandig morän. Marken har en del inslag av stora stenar, men är i övrigt plan. Jorddjupet bedöms ligga mellan 5–10 m till berg på de flesta ställen, med undantag från i söder och en liten del i norr där jorddjupet bedöms vara 2–5 m till berg, enligt kartmaterial från SGU.

5.1.2 HYDROLOGI

Marken inom utredningsområdet är generellt torr, men det finns enligt Skogsstyrelsens offentliga kartunderlag två mindre sumpskogspartier i den östra delen. Två vattendrag löper genom området: *Linebäck* som förgrenar sig i den norra delen samt ett annat vattendrag som i detta underlag kallas *Södra vattendraget*. Båda vattendragen har avrinning söderut (Figur 4).

Det *Södra vattendraget* är djupt och har branta dikeskanter (se beskrivning av delområde 1, Bilaga A), medan *Linebäck* är grundare och har flackare kanter (se beskrivning av delområde 5, Bilaga A). Längs båda vattendragen förekommer riklig lövträdsvegetation. Vid platsbesök i juni 2025 var samtliga vattendrag i stort sett uttorkade.

Figur 4. Förekomst av kända ytvatten- och våtmarksförekomster inom utredningsområdet.

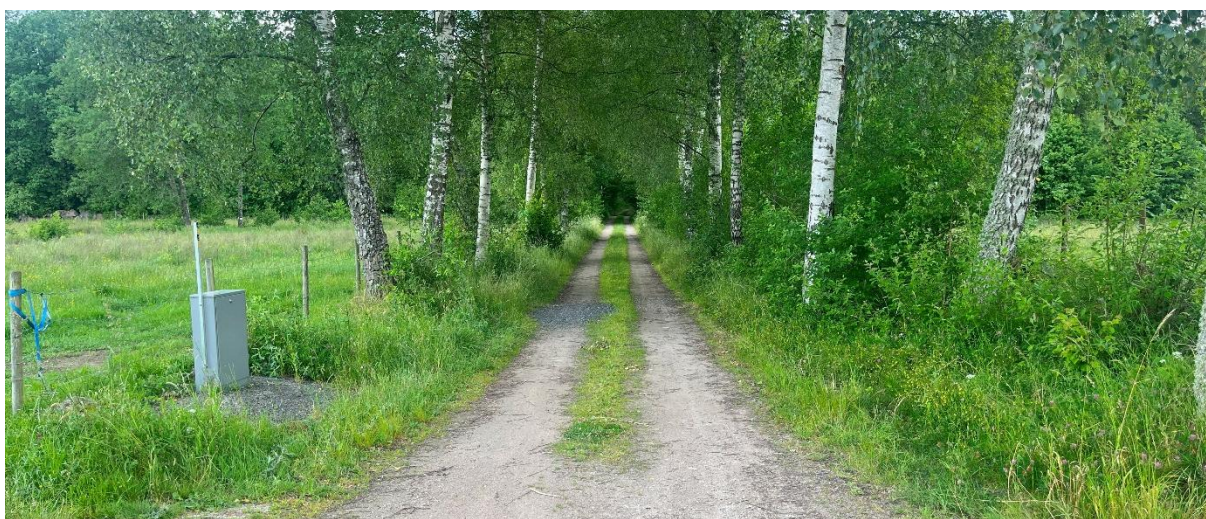
5.1.3 VÄGAR OCH LEDNINGAR

Det förekommer inga vägar i körbart skick inom utredningsområdet. En bredare grusväg som nyttjas som både bilväg och cykelled löper delvis längs med utredningsområdets östra sida (Figur 5). Ytterligare en grusad bil- och cykeltväg går söder om utredningsområdet (Figur 6).

Flera aktörer har tillstånd för olika typer av markförlagda ledningar i området. Utredning av enskilda ledningars placeringar pågår. Information om ledningsägare i området hämtas från *Ledningskollen*.

Figur 5. Grusväg belägen (delvis) längs med utredningsområdets östra sida.

Figur 6. Grusväg belägen söder om längs utredningsområdet. Allén ligger utanför utredningsområdet och kommer därmed inte påverkas.

5.2 Närområdet

Närområdet är skogsdominerat. Skogspartier avskärmar utredningsområdet i de flesta riktningar, med undantag från i söder där landskapet utgörs av åkermark. Mot nordöst angränsar området mot en landsväg. Den närmaste tätorten är Sibbhult, som ligger cirka 1,5 km sydöst om utredningsområdet (Figur 1). Närliggande bostäder är främst koncentrerade till söder och sydöst, samt tre bostäder belägna strax norr om utredningsområdet (Figur 15). Boendemiljön beskrivs mer ingående i *avsnitt 6.5 Landskap och boendemiljö*.

5.3 Elanslutning

Utredningsområdet för etablering av solparken ligger inom ett nätkoncessionsområde där E.ON Energidistribution AB är ägare av regionnätet samt lokal nätägare i området. Anslutning planeras i första hand till regionnätet. Närmaste regionnätsstation ligger cirka 5,4 km sydväst om det planerade solparksområdet. Projektering av elanslutning kommer att pågå parallellt med projektering av solparken.

5.4 Kommunala planer

5.4.1 ÖVERSIKTSPLAN

Varje kommun ska ha en aktuell översiktsplan som vägleder vid beslut om markanvändningen inom kommunens gränser. Översiktsplanen beskriver kommunens önskade markanvändning ur ett långsiktigt perspektiv genom kartor där platser pekas ut för olika ändamål. Översiktsplanen är inte juridiskt bindande utan fungerar som ett vägledande dokument för kommunal detaljplanering och för aktörer som utvecklar markbundna verksamheter.

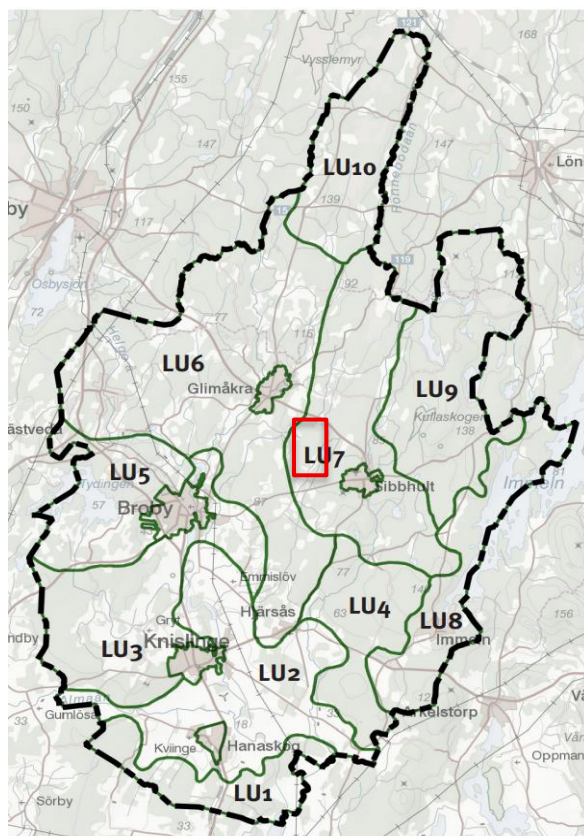
Den gällande översiktsplanen för Östra Göinge kommun vann laga kraft den 19 december 2019. I översiktsplanen framgår att kommunen har som målsättning att andelen förnybar energi ska öka till minst 50 procent av den totala energianvändningen, samtidigt som energieffektiviteten ska förbättras med 20 procent jämfört med 2008 års nivå (Östra Göinge kommun, 2019). Översiktsplanen ger ingen vägledning kring kommunens inställning till etablering av storskaliga solcellsparker. För närvarande behandlas enbart användning av solenergi för egenförbrukning i samband med ny- eller ombyggnation av olika typer av anläggningar.

I översiktsplanen för Östra Göinge delas kommunen in i olika områden för landsbygdsutveckling. Utredningsområdet för Solpark Målen ligger inom **LU7 – Sibbhults barrskogslandskap** (Figur 7). Landskapet i detta område beskrivs som flackt, med berggrund av gnejs och granit. Jordarterna utgörs främst av sandig morän och torv, med inslag av isälvsediment. Vegetationen utgörs huvudsakligen av barr- och blandskog, där hyggen och björksly bidrar till variation i det annars skogsbrukspräglade området. Enligt översiktsplanen ska nuvarande markanvändning fortgå, med fortsatt prioritering av skogsbruk, naturvård och rörligt friluftsliv (Östra Göinge kommun, 2019).

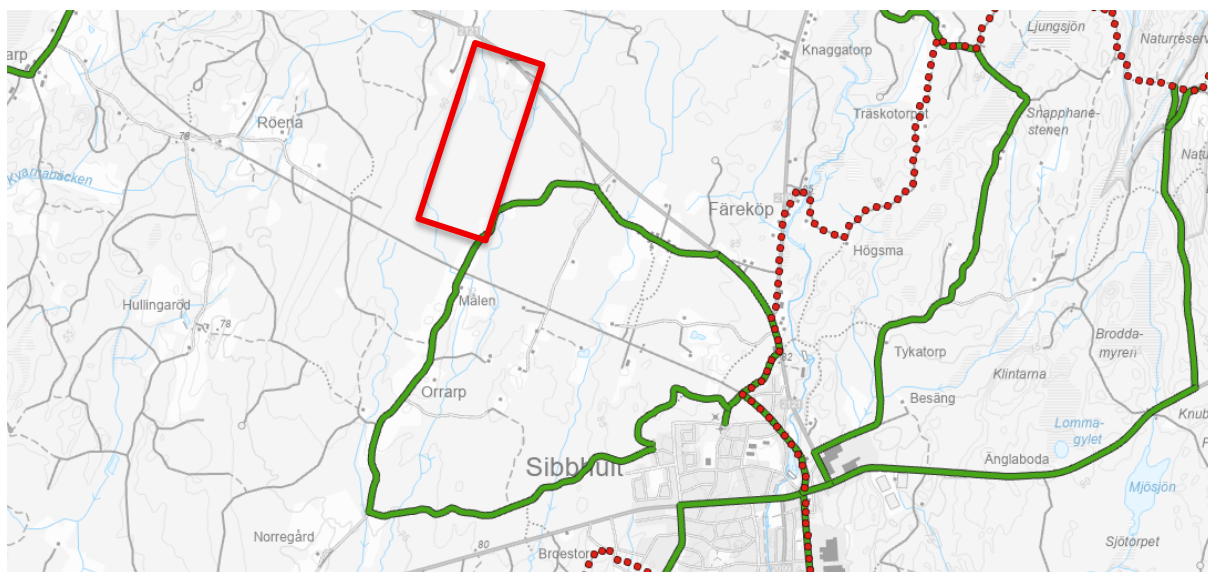
Enligt översiktsplanen för Östra Göinge kommun ligger utredningsområdet cirka 300 m väster om ett så kallat **varsamhetsområde**. Området omfattar en yta på drygt 100 km² som präglas av orörd natur, tystnad och mörker samt har höga värden för friluftsliv och naturturism. Syftet med varsamhetsområdet är att bevara dessa kvaliteter, vilket innebär att ny exploatering prövas med särskild hänsyn till landskapets karaktär och natur- och friluftsvärde (Östra Göinge kommun, 2019).

Slutligen redogör översiktsplanen för hur kommunen avser att satsa på utbyggnad av bland annat vandringsleder, cykelleder och ridleder, som tillsammans med målpunkter och anläggningar skapar goda möjligheter för rörligt friluftsliv. Den bil- och cykelväg som delvis löper läng med utredningsområdets östra sida (se beskrivning i *avsnitt 5.1.3 Vägar och ledningar*) är utpekad som en cykelled i gällande översiktsplan (Figur 8). Figuren visar även Skåneleden som går genom tätorten Sibbhult.

Fastigheten inom utredningsområdet för Solpark Målen omfattas inte av några detaljplaner.

Figur 7. Kartan visar en indelning av områden för Landsbygdsutveckling (gröna linjer) i Östra Göinge kommun (svart streckad linje) enligt gällande översiktsplan. Röd rektangel visar ungefärlig placering av utredningsområdet för Solpark Målen. Källa: Östra Göinge kommun, 2019.

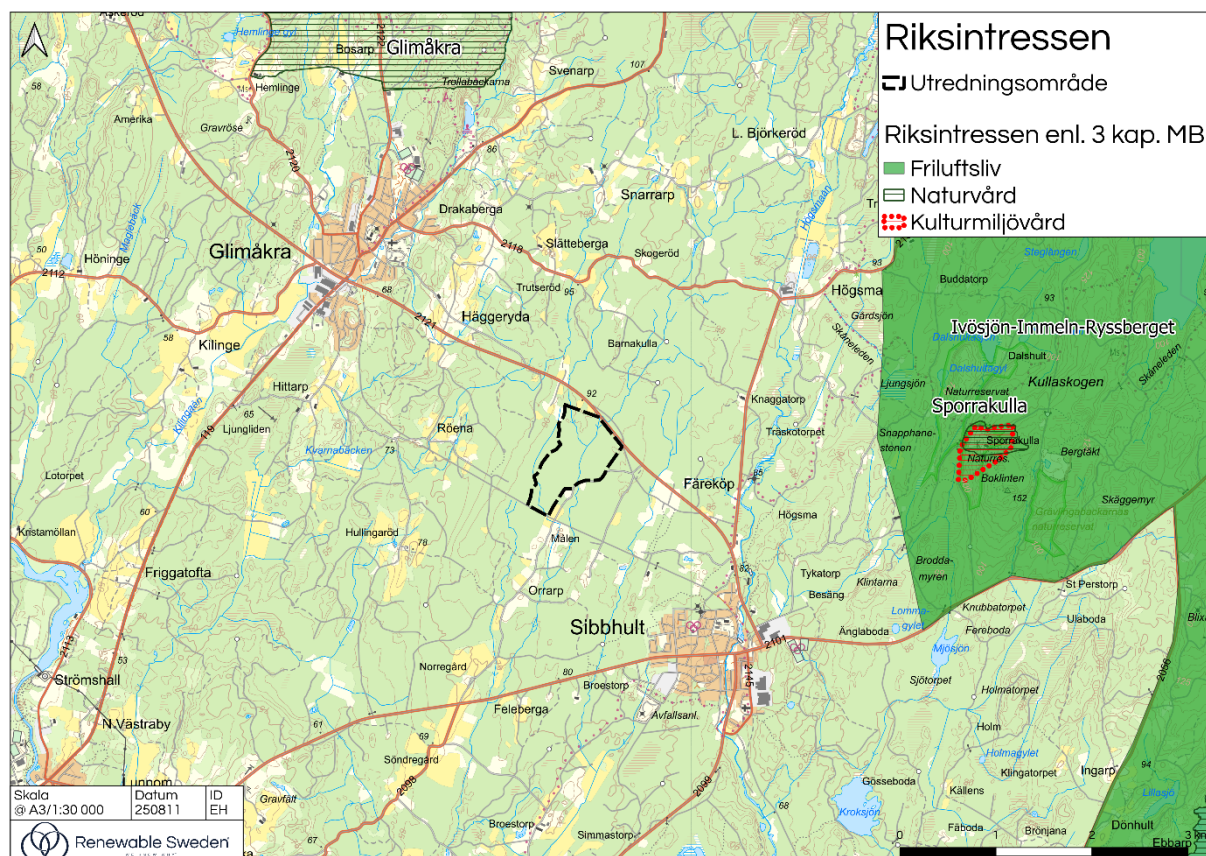
Figur 8. Kartan visar Skåneleden (rödprickig linje) och cykelleder (gröna linjer) i Östra Göinge kommuns översiktsplan. Röd rektangel visar ungefärlig placering av utredningsområdet för Solpark Målen. Källa: Östra Göinge kommun, 2019.

5.5 Riksintressen

I 3 och 4 kap. miljöbalken finns bestämmelser för hushållning med mark- och vattenområden. Med stöd av 3 kap. miljöbalken pekar statliga myndigheter ut områden av riksintresse för exempelvis naturvård, kulturmiljövård, energiproduktion och friluftsliv. Riksintressen enligt 4 kap. miljöbalken avser särskilt utpekade områden fastslagna av riksdagen.

När ett område betecknas som ett riksintresse skyddas det mot åtgärder som påtagligt kan skada riksintressets syfte eller värden. Skyddsgraden hos utpekade riksintressen och regler för hur avvägningen ska göras när två riksintressen står i konflikt med varandra finns i 3 kap och 4 kap miljöbalken.

Utredningsområdet för Solpark Målen ligger inte inom något utpekat riksintresseområde. I Figur 9 och Tabell 1 redovisas omgivande riksintressen. Under respektive tematiskt avsnitt i kapitel 6 finns även beskrivningar av de riksintressen som berörs av solparken.

Figur 9. Närliggande rikssintressen. Beskrivning och avstånd till dessa anges i Tabell 1 nedan.

Tabell 1. Beskrivning av rikssintresseområden i utredningsområdets närhet.

Rikssintresseområde	Namn	Beskrivning	Avstånd och riktning från utredningsområde
Rikssintresse Friluftsliv	Ivösjön-Immeln-Ryssberget	Landskapet inom området har en skiftande karaktär och varierad topografi med flera stora sjöar, vidsträckta skogar och ett bitvis ålderdomligt, öppet kulturlandskap.	Ca 2,7 km Ö
Rikssintresse Naturvård	Glimåkra	Området präglas av en bergrund av grönsten och rik jordmån som har möjliggjort biologiskt rika miljöer. Ängslövskog med rik flora.	Ca 3,4 km NV
Rikssintresse Kulturmiljövård	Sporrakulla	Ensamgård som visar den skånska skogsbygdens landskap från 1700- och 1800-talen.	Ca 3,5 km Ö
Rikssintresse Naturvård	Sporrakulla	Ålderdomligt odlingslandskap med tydliga strukturer kring 1700-talsgård i skogsbygd.	Ca 3,6 km Ö

6 PÅVERKAN PÅ MÄNNISKOR, SAMHÄLLE OCH MILJÖ

I detta kapitel presenteras en nulägesbeskrivning av bland annat natur- och kulturvärden, friluftsliv och landskapsbild. De riksintresseområden och områdesskydd som är mest relevanta avseende påverkan från solparken redovisas och bedöms i respektive avsnitt. I den mån det är relevant och/eller möjligt presenteras även kortfattade förslag på skyddsåtgärder samt en preliminär bedömning av konsekvenser för varje aspekt

Konsekvenserna har bedömts enligt skalan positiva, obetydliga, små negativa, måttliga negativa och stora negativa konsekvenser, vars betydelser definieras nedan:

Positiva konsekvenser – bedömningen är att den planerade verksamheten ger en positiv påverkan för bedömd aspekt.

Obetydliga konsekvenser – bedömningen är att den planerade verksamheten kan påverka berörd aspekt i begränsad omfattning och att påverkan i stort saknar betydelse för bedömd aspekt.

Små negativa konsekvenser – bedömningen är att den planerade verksamheten påverkar berörd aspekt i begränsad omfattning och kan innebära risk för skada eller olägenhet av begränsad betydelse för miljön eller människors hälsa.

Måttliga negativa konsekvenser – bedömningen är att den planerade verksamheten påverkar berörd aspekt och kan innebära risk för skada eller olägenhet av viss betydelse för miljön eller människors hälsa.

Stora negativa konsekvenser – bedömningen är att den planerade verksamheten påtagligen påverkar berörd aspekt och kan innebära risk för skada eller olägenhet av stor betydelse för miljön eller människors hälsa.

6.1 Skyddade områden och vattenförekomster

6.1.1 FÖRUTSÄTTNINGAR

Inom ramen för 7 kap. miljöbalken kan mark- och vattenområden skyddas med olika former av områdesskydd såsom naturreservat, Natura 2000-områden, biotopskydd, strandskydd eller vattenskyddsområden. I detta avsnitt redogörs för verksamhetens påverkan på skyddade områden samt påverkan på vattenförekomster enligt 5 kap. miljöbalken.

Inga naturreservat, Natura 2000-områden eller vattenskyddsområden finns i utredningsområdets närhet. De närmaste skyddade områdena är bland annat Sibbhult vattenskyddsområde, cirka 2,5 km sydost om utredningsområdet och Dalshult naturreservat, cirka 3 km nordost om utredningsområdet.

Linebäck (VISS EU_CD: SE623805-139783) passerar genom området.

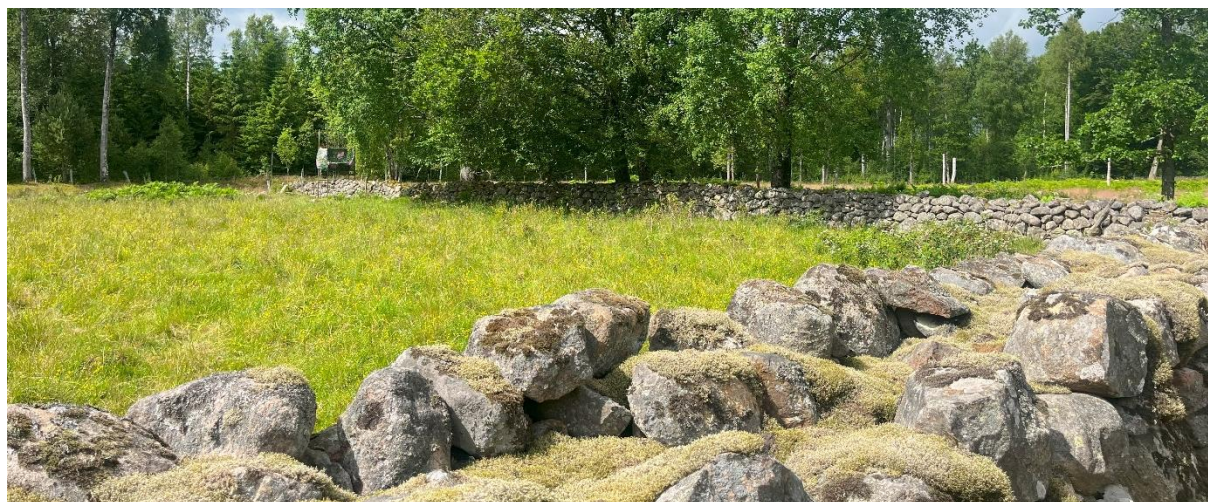
Biotopskydd

Det finns två olika former av biotopskydd. Den ena innebär ett generellt skydd för vissa biotoptyper, och den andra innebär skydd för en särskild biotop och beslutas i varje enskilt fall.

Inom utredningsområdet finns inga objekt som omfattas av biotopskydd. Däremot förekommer stenmurar i jordbruksmark i direkt anslutning till utredningsområdet i sydöst (Figur 10). Stenmurar i

jordbruksmark omfattas av generellt biotopskydd. Inom ett biotopskyddsområde får man inte bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd som kan skada naturmiljön. I Figur 11 redovisas de totalt fyra stenmurarna som ligger i direkt anslutning till utredningsområdet. Jordbruksmarken omgärdas även av stenmurar åt andra väderstreck, men då dessa inte ligger i direkt anslutning till utredningsområdet redovisas de inte i figuren. Stenmurarna bedöms omfattas av biotopskydd och får därmed inte skadas utan föregående dispens.

I Figur 11 framgår även förekomsten av jordbruksmark belägen norr och nordväst om utredningsområdet. Dessa områden ligger på behörigt avstånd, och en skogskorridor fungerar som en naturlig avskiljare mellan utredningsområdet och jordbruksmarken vilket gör att eventuell förekomst av biotopskyddade objekt inte riskerar att påverkas av en eventuell etablering.

Figur 10. Bild på en av stenmurarna i jordbruksmarken sydöst om utredningsområdet.

Strandskydd

Vid hav, sjöar och vattendrag sträcker sig strandskyddsområdet generellt 100 m från strandlinjen både upp på land och ut i vattnet. Syftet med strandskyddet är att långsiktigt trygga förutsättningarna för allmänhetens tillgång till strandområden samt att bevara goda livsmiljöer på land och i vatten för djur- och växtlivet.

Nya strandskyddsregler trädde i kraft den 1 juli 2025. Bland annat innebär lagändringarna att generellt strandskydd tas bort vid insjöar mindre än en hektar samt vid vattendrag smalare än 2 m. Naturvårdsverket har för avsikt att komma med vägledning kring hur de nya bestämmelserna ska tolkas. Bedömning av vad som är normalt medelvattenstånd och hur brett vattendraget är behöver dock fortfarande göras i varje enskilt fall.

Inom utredningsområdet finns inga sjöar, dammar eller andra större vattensamlingar. Däremot förekommer vattendrag, bland annat *Linebäck*, som löper i nord-sydlig riktning (se Figur 11). Naturliga vattendrag är föremål för strandskydd. Bedömningen är att vattendragen i utredningsområdet är naturliga, men att dessa inte är bredare än 2 m vid normalt medelvattenstånd och därmed inte bör omfattas av strandskydd.

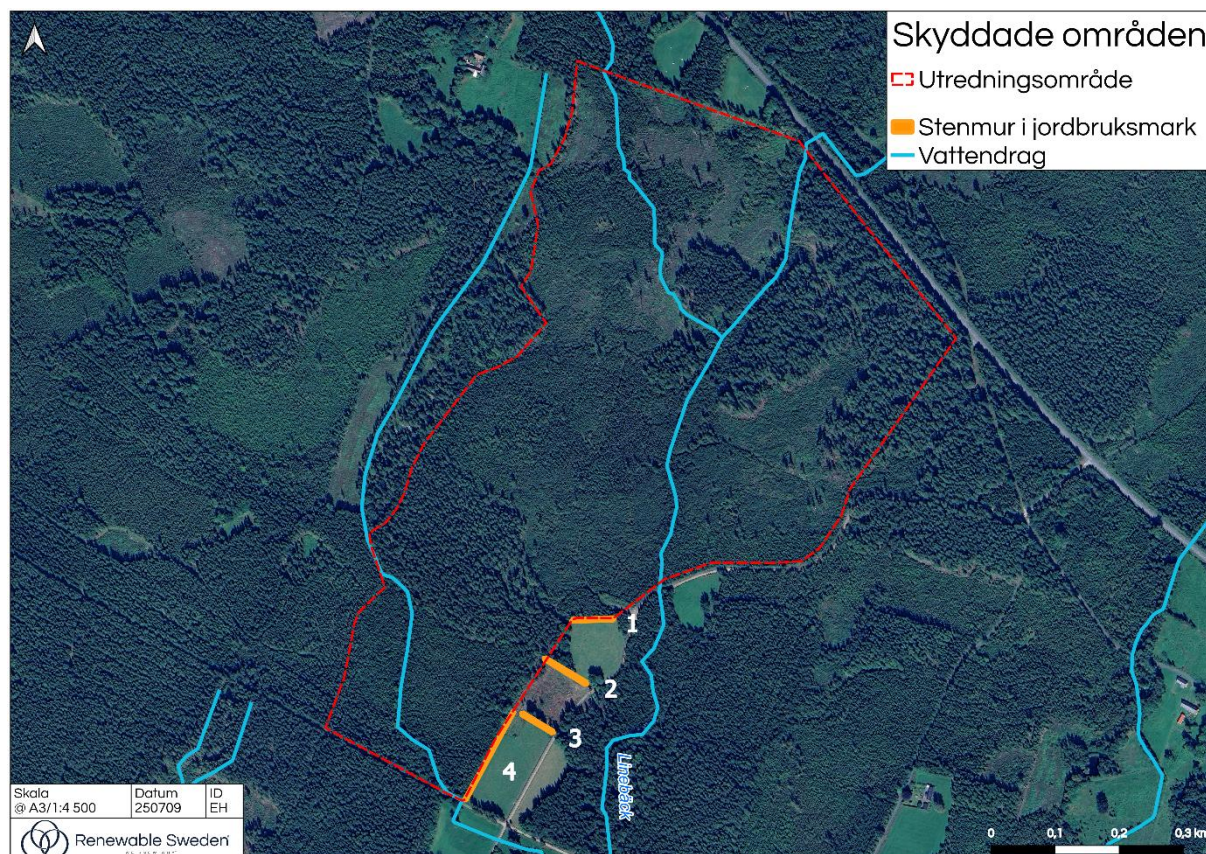
Vattenförekomster - miljö kvalitetsnormer

Genom utredningsområdet rinner Linebäck (se Figur 11) där aktuell sträcka utgör ca 5 procent av hela vattenförekomstens sträckning. Linebäck är ett mindre vattendrag som mynnar i Helgeåns huvudfåra norr om Knislinge. Linebäck har klassats till måttlig ekologisk status med ett kvalitetskrav God ekologisk

status till 2023. Motivering till klassningen är kvalitetsfaktorerna näringsämnen och försurning, hydrologisk regim i vattendrag och fisk.

Ån rinner framförallt genom ett skogslandskap och i de nedre delarna genom ett jordbrukslandskap. Vattenförekomsten uppnår inte god status på grund av en eller flera typer av hydromorfologisk påverkan utefter hela stäckningen. Vattenförekomsten är fragmenterad av vandringshinder, samt omgrävningar och rensningar vilket begränsar förutsättningarna för fisksamhället. Ån torrläggts även ofta sommartid.

Anläggningen bedöms inte påverka kvalitetsfaktorerna i vattenförekomsten.

Figur 11. Biotopskyddade stenmurar i direkt anslutning till utredningsområdet samt kända vattendrag.

6.1.2 SKYDDSAÅTGÄRDER OCH KONSEKVENSER

De objekt som omfattas av biotopskydd får inte skadas utan föregående dispensmedgivande. Stängsel kommer som närmast placeras 2 m ifrån biotopskyddade objekt. Inga paneler kommer placeras inom 6 m från nämnda objekt.

Vattendrag utgör viktiga hydrologiska strukturer i landskapet och kan ha stor betydelse för såväl ekologiska samband som vattenkvalitet. Eventuella åtgärder i anslutning till dessa vattendrag bör därför planeras med hänsyn till gällande miljölagstiftning och skyddsintressen. Lämpliga skyddszoner kommer att tillämpas för att undvika påverkan på vattendrag. Hur breda dessa bör vara kommer att undersökas i samråd med myndigheter och naturvårdskonsult.

Om strandskydd gäller för vattendragen kommer eventuell påverkan att prövas inom ramen för en frivillig tillståndsansökan, eller som ett dispensärende, beroende på åtgärdens art och lokalisering.

Andra områdesskydd som naturreservat, vattenskyddsområden och Natura 2000-områden ligger på stort avstånd från utredningsområdet och bedöms därmed inte påverkas av solparken.

Preliminärt bedöms konsekvenserna för skyddade områden bli obetydliga till små negativa.

Vad gäller miljökvalitetsnormerna kommer verksamhetsutövaren att ha dialog med sakkunnig biolog för att titta på möjliga åtgärder inför projekteringen. Syftet med eventuella åtgärder är att kunna förbättra förutsättningarna för vattenmiljön inom aktuellt område. Bedömningen är att genom förbättringsåtgärder inom verksamhetsområdet kommer solparken inte påverka vattenförekomsten negativt. Vattenmiljön kommer att gynnas och inte försämrats på ett otillåtet sätt eller på ett sätt som har sådan betydelse att det äventyrar möjligheten att uppnå den status eller potential som vattnet ska ha enligt miljökvalitetsnormerna. Om åtgärderna kommer att omfatta vattenområdet kommer en anmälan om vattenverksamhet att lämnas in.

6.2 Naturvärden

6.2.1 FÖRUTSÄTTNINGAR

Att anlägga och driva en solpark kan innebära påverkan på naturvärden i etableringsområdet. I detta avsnitt beskrivs påverkan på de naturintressen som finns i området samt i dess närhet. Inom utredningsområdet kan det finnas olika typer av naturvärden kopplat till specifika biotoper eller artförekomster.

Inom utredningsområdet och dess direkta närhet förekommer inga områden av riksintresse för naturvård. Det närmaste riksintresset är beläget drygt 3 km nordväst om utredningsområdet för Solpark Målen (se Tabell 1).

Utifrån Skogsstyrelsens data förekommer två sumpskogar inom utredningsområdets östra del (Figur 4). Sumpskogsinventeringen utgör ett underlag till var det kan finnas höga naturvärden. Inventeringen utfördes under 1993–98 och sedan dess har ingen uppdatering skett. I övrigt finns inga registrerade nyckelbiotoper, naturvärden eller naturvårdsavtal inom eller i anslutning till utredningsområdet.

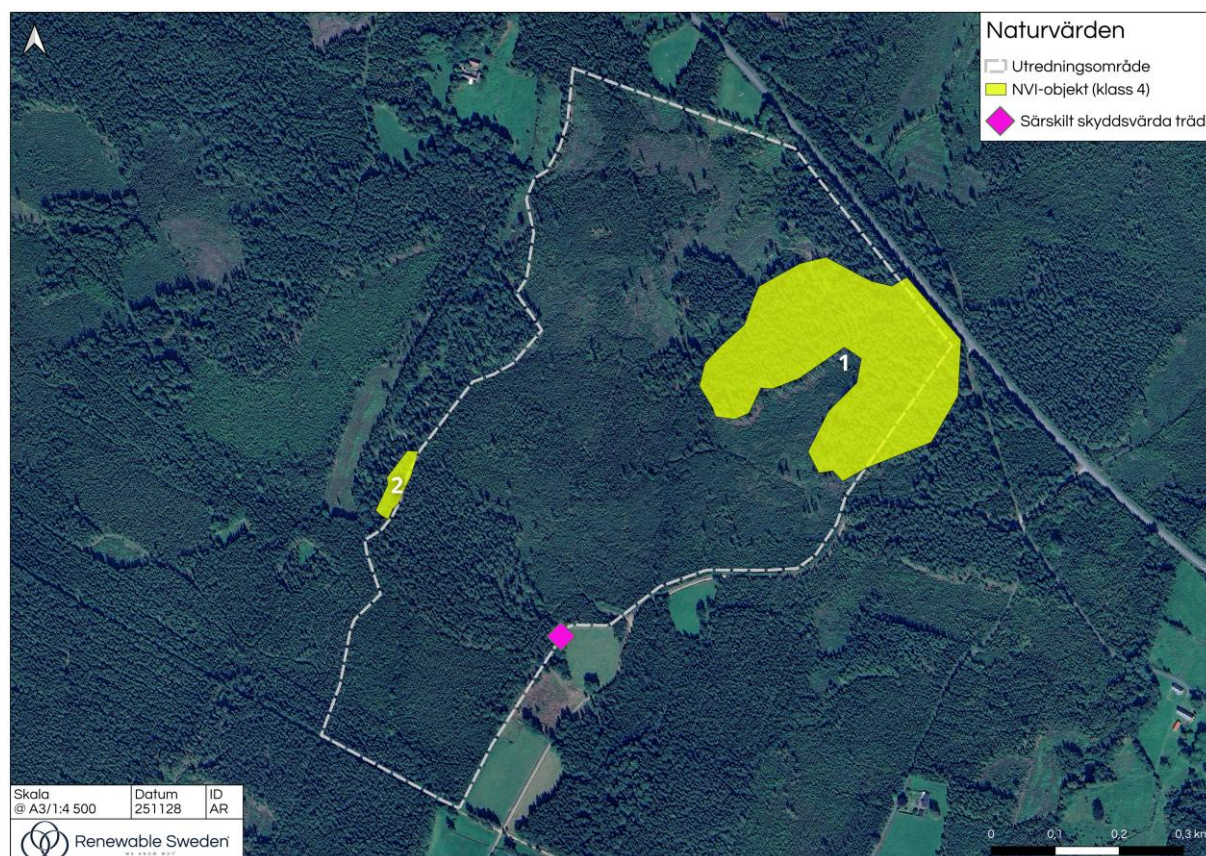
Naturvärdesinventering

En naturvärdesinventering (NVI) enligt svensk standard (SS 199000:2023) med detaljeringsgrad *medel*, med tilläggen naturvärdesklass 4, redovisning av detaljerad artförekomst samt särskilt skyddsvärda träd genomfördes under augusti 2025. Se Bilaga B för rapporten.

Inventeringen visar att naturmiljön inom utredningsområdet är starkt präglad av ett intensivt skogsbruk, med stora sammanhängande partier av barrträdsplanteringar och yngre skog i olika förnygringsstadier. I den sydöstra delen, utanför området, förekommer jordbruksmark och öppna gräsmarker. Inom de av Skogsstyrelsen utpekade sumpskogarna påträffades låga naturvärden.

Inventeringen resulterade i att två naturvärdesbiotoper (NV1 och NV2) med visst naturvärde, klass 4, avgränsades inom utredningsområdet. Därtill noterades fyra värdearter, vilka framgår av Tabell 2, samt en särskilt skyddsvärd jättebok. Det påträffades även art som har förlagts under sekretess enligt 20 kap. 1 § i Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Denna art redovisas separat i Bilaga C.

I Figur 12 redovisas naturvärdesobjekten samt det särskilt skyddsvärda trädet och nedan följer en sammanfattning av de identifierade naturvärdena.

Figur 12. Naturvärdesobjekt samt särskilt skyddsvärt träd.

NV1, Barrskog i nordost

Skogen utgörs av en medelålders barrskog med tall, gran och visst inslag av björk. Området har en måttlig mängd död ved och några äldre träd. Vid inventeringen noterades bland annat värdearterna talltita och spillkråka, vilket indikerar att området kan ha ett visst värde för skogsfåglar. Signalarten björksplintborre förekommer även inom biotopen, vilken tillsammans med vedsvampar och andra vedlevande insekter indikerar att biotopen kan hysa grundläggande förutsättningar för fler organismgrupper.

NV2, Barrskog i sydväst

Skogen förekommer främst utanför planerat utredningsområde, och utgörs främst av gran och tall. Naturlig död ved förekommer i måttlig mängd samt några äldre träd. Klibbticka och spår av spillkråka tyder på att området erbjuder födosöksmiljöer för fåglar samt livsutrymme för vedlevande svampar och insekter. Biotopen är dock vanlig i landskapet och omges av hårt brukad produktionsskog. Biotopen har en grundläggande ekologisk funktion men med begränsade artvärden.

Särskilt skyddsvärda träd

I sydost, strax utanför utredningsområdet står en fyrstamig jättebok.

Artförekomst

Vid inventeringen påträffades fyra värdearter inom utredningsområdet, vilka listas i Tabell 2.

Tabell 2. Värdearter inom utredningsområdet.

Artnamn	Vetenskapligt namn	Naturvårdsstatus	Antal fynd
Talltita	<i>Poecile montanus</i>	NT ¹	3
Spillkråka	<i>Dryocopus martius</i>	NT, FD ²	1
Björksplintborre	<i>Scolytus ratzeburgii</i>	Signalart ³	1
Blåmossa	<i>Leucobryum glaucum</i>	Signalart	1

Ett uttag har gjorts för skyddsklassad data från Artportalen för relevanta arter för åren 1990-2025. Inom och i direkt anslutning till utredningsområdet finns fyra observationer av talltita (NT), två av spillkråka (NT) och en av trana (LC). Ingen av dessa observationer tydde på häckning.

Uppgifter från Artportalen skall läsas med medvetenhet om att antalet inrapporterade fågelindivider är starkt beroende av antalet aktiva rapportörer i området. Det finns även en effekt av att man är mer benägen att rapportera en fågelart som är ovanlig. Om artens bestånd ökar och den börjar betraktas som "vanlig" minskar rapportörernas benägenhet att rapportera in spontana observationer av arten. Data ska även hanteras med medvetenhet om att rapporterna om fåglar teoretiskt kan gälla samma individer och därmed ge en felaktig bild av en större population än vad som är fallet.

6.2.2 SKYDDSÅTGÄRDER OCH KONSEKVENSER

Efter genomförd naturvärdesinventering har en del skyddsåtgärder tagits fram för att minska risken för negativ påverkan på naturvärden i området. Förslag på skyddsåtgärder har också tagits fram för arten som förlagts under sekretess, se bilaga D. Skyddsåtgärderna som presenteras nedan är förslag och kan komma att ändras inför framtagande av MKB/förenklat underlag.

Naturvärden

Enligt föreslagna skyddsåtgärder kommer Naturvärdesbiotopen NV1 i nordöstra delen av utredningsområdet till stor del bevaras. En mindre del av naturvärdesbiotop NV2 kommer påverkas av solparken.

Förslagsvis kommer högstubbar i området att bevaras i möjligaste mån, eller kompenseras med nyskapade högstubbar. Befintlig död ved kan bevaras inom området i både solbelysta och skuggiga lägen. Ytterligare depåer av avverade träd kan placeras ut på liknande vis. Dessa åtgärder skulle kunna bevara områdets funktion som levnadsmiljö för olika insekter i olika levnadsstadier, samt fungera som födosöksområde för bland annat värdearten spillkråka.

Andra skyddsåtgärder som kan göras i området är till exempel uppsättning av holkar och veddepåer. Holkar för mesfåglar kan placeras på lämpliga platser i området för att tillgodose livsmiljö för exempelvis

¹ Near Threatened (NT). Arten är upptagen i rödlistan som "nära hotad".

² Fågeldirektivet bilaga 1 (FD). Arten är klassad som extra skyddsvärd enligt EU.

³ Arten indikerar högre naturvärden i skogliga biotoper, enligt Skogsstyrelsen.

talltita. Veddepåer kan lämnas i området för att bevara viktiga livsmiljöer för bland annat värdearterna björksplintborre, spillkråka och talltita. Föreslagna åtgärder bedöms även gynna och förbättra levnadsmiljöerna för eventuella fladdermuspopulationer.

Med föreslagna skyddsåtgärder bedöms konsekvenserna för naturvärdesbiotoper preliminärt bli små negativa.

Särskilt skyddsvärda träd

För att undvika skador på trädets rotsystem och vitalitet föreslås att en skyddszon på 15 meter från trädstammens mitt upprättas. Inom denna zon kommer inga markarbeten utföras eller objekt placeras som kan orsaka markkomprimering, så som arbetsfordon, upplag av utrustning, arbetsbodar, med mera.

Ett hastigt ökat ljusinsläpp kan innebära stress för ett äldre träd, genom exempelvis ökad risk för frostskador, sprickbildning i stammen, med mera. För att minska risken kan avverkning av omgivande träd ske stegvis, så att trädet hinner anpassa sig till det förändrade mikroklimatet.

Eftersom jätteboken i fråga har god vitalitet bedöms den tåla en gradvis friläggning väl. Ökad solinstrålning kan på sikt förbättra fotosyntesen och minska fuktigheten kring stammen, vilket gynnar trädets hälsa. Mer solinstrålning kan dessutom skapa varma och torra mikroklimat som gynnar och förbättrar förutsättningarna för solälskande insekter, lavar och mossor knutna till gamla ädellövträd.

Konsekvenserna för särskilt skyddsvärda träd bedöms preliminärt bli obetydliga till positiva.

Övriga åtgärder

Inom utredningsområdet planeras även åtgärder för att stärka områdets ekologiska funktion och kompensera för förlorade värden. Inför etableringen kommer olika skötselmetoder av undervegetationen att utredas, med syfte att gynna blommande flora och pollinerande insekter. Förutom ovan beskrivna skyddsåtgärder kan stenhögar och rösen anläggas för att skapa skydd och livsmiljöer för smådjur. Planering och implementering av åtgärder kommer göras i samråd med ekolog.

Med föreslagna skyddsåtgärder bedöms konsekvenserna för naturmiljön som helhet preliminärt bli obetydliga.

6.3 Kulturmiljö

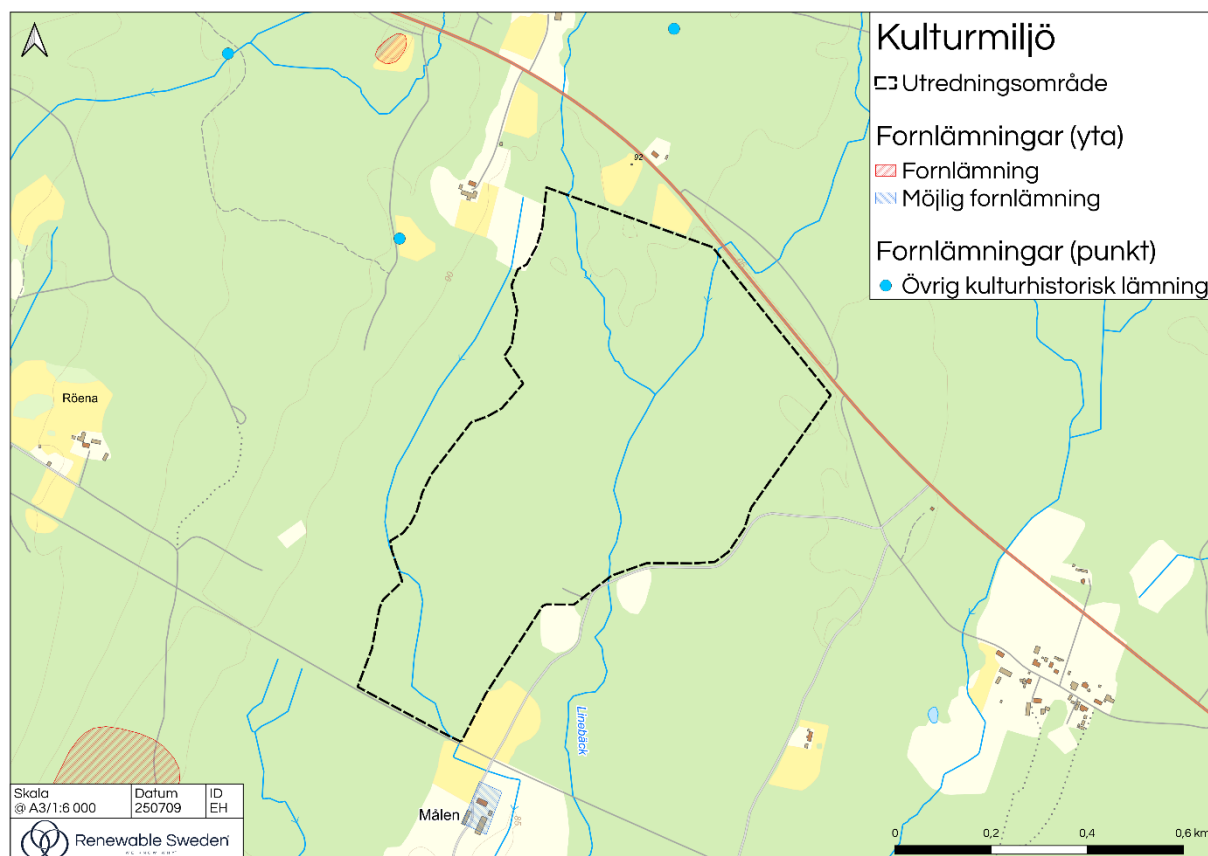
6.3.1 FÖRUTSÄTTNINGAR

Med kulturmiljö menas den av människan påverkade fysiska miljön som vittnar om historiska och geografiska sammanhang. En kulturmiljö kan ha värden av olika skala och kan till exempel omfatta ett större område, enskilda byggnader, byar eller fornlämningar. Större områden (landskap) med kulturhistoriska värden är ofta klassade som riksintresse för kulturmiljö och har då en starkt ställning gentemot andra intressen.

Det närmaste riksintresset för kulturmiljövård är beläget cirka 3,5 km öster om utredningsområdet (se Figur 9).

Fornlämningar är lämningar efter människors verksamhet under forna tider, som har tillkommit genom äldre tiders bruk och som är varaktigt övergivna. Detta gäller dock inte lämningar som tillkommit år 1850 eller senare, om inte länsstyrelsen gjort en särskild fornlämningsförklaring. Skyddet av fornlämningar regleras i kulturmiljölagen (1988:950). Övriga kulturhistoriska lämningar har inte samma skydd som fornlämningar men ska inte skadas i onödan.

Inom utredningsområdet finns inga fornlämningar, möjliga fornlämningar eller övriga kulturhistoriska lämningar upptagna i Kulturmiljöregistret. Utanför utredningsområdet förekommer dock registrerade fornlämningar, där en möjlig fornlämning vid gården *Målen* cirka 90 m söder om utredningsområdet är den närmast belägna (Figur 13).

Figur 13. Registrerade fornlämningar i utredningsområdets närhet.

6.3.2 SKYDDSATGÄRDER OCH KONSEKVENSER

Inom utredningsområdet har landskapet låga kulturmiljövärden. Ingen insyn förväntas mot parkområdet från något landskapsrum med höga kulturmiljövärden. Ingen påverkan bedöms uppstå på något riksintresse. På landskapsnivå bedöms konsekvenserna för kulturmiljön preliminärt bli obetydliga.

Utredningsområdet saknar kända kulturhistoriska lämningar. Emellertid går det inte att utesluta förekomst av dessa. Parkutformningen kommer att anpassas i den mån det är nödvändigt efter eventuella fördjupade undersökningar och i dialog med länsstyrelsens kulturmiljöenhet.

Preliminärt bedöms konsekvenserna för kulturhistoriska lämningar bli obetydliga.

6.4 Friluftsliv och allemansrätt

6.4.1 FÖRUTSÄTTNINGAR

Friluftsliv kan generellt påverkas av solparksetableringar genom förändrad markanvändning, förändrad landskapsbild eller begränsad tillgänglighet till området. Områden som tidigare varit tillgängliga för rekreation, som skogar eller öppna fält, kan stängas av eller begränsas, vilket kan minska möjligheterna till exempelvis vandring, bärplockning och jakt. Samtidigt kan solparker påverka landskapsbild och den naturliga miljön, vilket kan förändra upplevelsen av friluftslivet.

Inom utredningsområdet och dess direkta närhet förekommer inga områden av riksintresse för friluftsliv. Det närmaste riksintresset är området *Ivösjön–Immelin–Ryssberget*, vilket är beläget cirka 2,7 km öster om utredningsområdet (se Tabell 1).

Friluftsvärdena inom det aktuella utredningsområdet bedöms vara låga. Bedömningen baseras på att stora delar av området utgörs av svårtillgänglig terräng bestående av täta, unga granskogsplanteringar. Utöver de traktorbilvägar som finns saknas upptrampade stigar och få platser inom utredningsområdet är natursköna i sin karaktär. Samtidigt kan det inte uteslutas att området nyttjas av närboende i rekreationssyfte, exempelvis för svamp- och bärplockning eller liknande.

De delar av utredningsområdet som bedöms kunna ha vissa värden för friluftslivet återfinns troligtvis i södra och nordöstra delarna av utredningsområdet. Här finns glesare partier av granskog med inslag av tall, som erbjuder en mer öppen terräng. Dessa områden beskrivs närmare i Bilaga A, under delområde 2 respektive delområde 5. Förekomsten av jakttorn och åtlar tyder på att jakt bedrivs i området (Figur 14).

Figur 14. Jaktorn i delområde 5, Bilaga A.

Östra Göinge kommuns översiktsplan (Östra Göinge kommun, 2019) redogör för ett antal intressen kopplade till rekreation och friluftsliv. Det aktuella utredningsområdet ingår i ett område som i översiktsplanen pekas ut för landsbygdsutveckling. Enligt översiktsplanen ska den nuvarande markanvändningen inom detta område fortgå, med fortsatt inriktning på skogsbruk, naturvård och rörligt friluftsliv. Enligt översiktsplanen är den bil- och cykelväg som löper längs med utredningsområdets östra sida utpekad som en cykelled. Utöver detta finns inga utpekade vandringsleder, motionsspår eller andra anläggningar för friluftsliv inom eller i direkt anslutning till området. Slutligen gränsar utredningsområdet till ett så kallat *varsamhetsområde*, enligt översiktsplanen. Inom varsamhetsområdet prövas utveckling av nya verksamheter eller byggnationer med särskild hänsyn till landskapets karaktär, tystnad och befintliga natur- och friluftsvärden. Vidare information gällande kommunala planer redogörs för i *avsnitt 5.4 Kommunala planer*.

6.4.2 SKYDDSATGÄRDER OCH KONSEKVENSER

Under driften av solparken kan området komma att inhägnas med stängsel. Detta innebär att tillgängligheten till området begränsas, vilket påverkar möjligheten att bedriva friluftsliv. För dem som eventuellt använder området för friluftsliv påverkas både tillgänglighet och upplevelse. I nuläget bedöms friluftsvärdena i området som låga, vilket medför att konsekvenser för friluftsliv och allemansrätt preliminärt bedöms bli små negativa. En etablering av en solpark i det aktuella utredningsområdet bedöms inte heller medföra någon påverkan på upplevelsevärdena inom det närmast belägna riksintresset för friluftsliv (Figur 9).

Det utpekade området för landsbygdsutveckling i Östra Göinge kommuns översiktsplan (se Figur 7) bedöms inte påverkas negativt av en eventuell etablering av Solpark Målen. Anläggningen tar endast en begränsad del av det totala området i anspråk, vilket innebär att majoriteten av marken inom det utpekade landsbygdsutvecklingsområdet fortsatt kommer nyttjas enligt nuvarande markanvändning. Utredningsområdet är beläget utanför det i översiktsplanen utpekade varsamhetsområdet, och etableringen av en solpark bedöms därför inte medföra någon negativ påverkan på befintliga natur- och friluftsvärden som kan kräva särskild hänsyn.

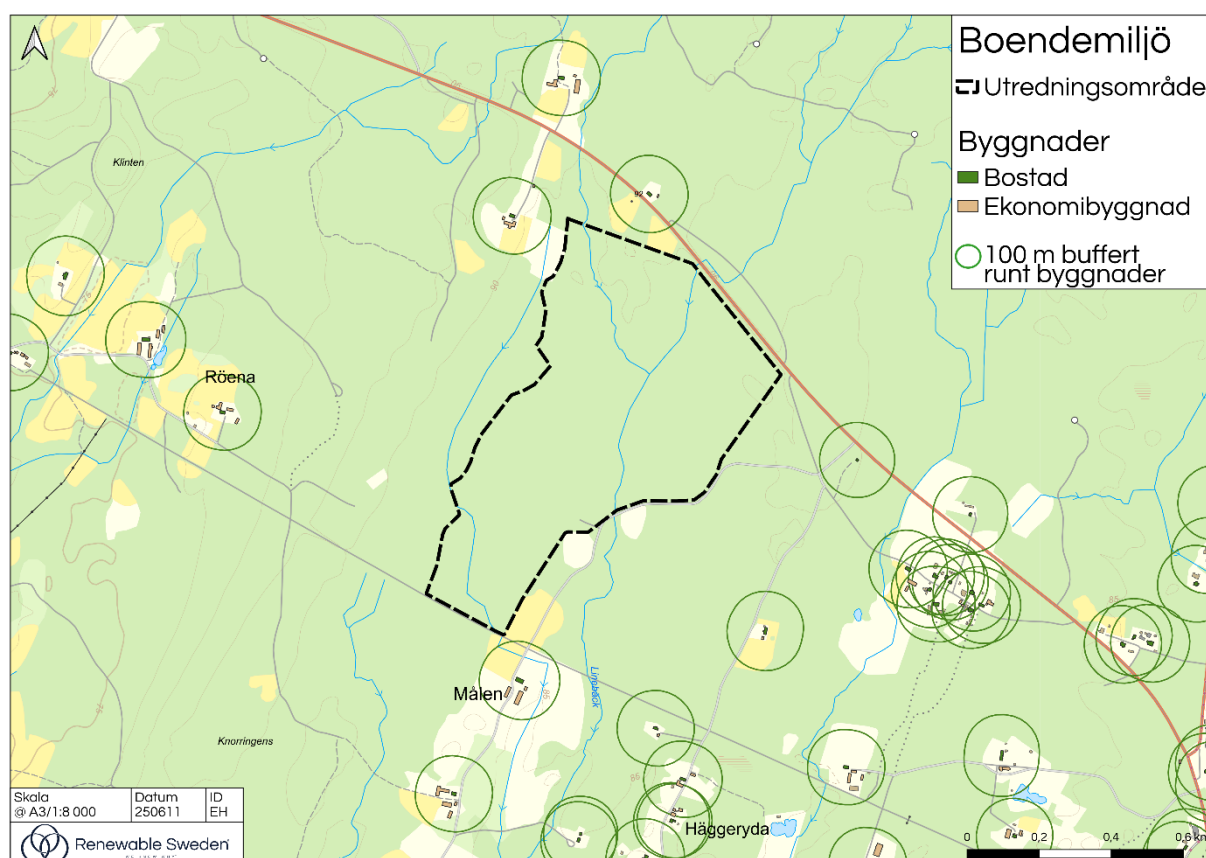
Den cykelled som enligt översiktsplanen är utpekad öster om utredningsområdet påverkas inte fysiskt av den planerade etableringen och kommer fortsatt kunna nyttjas i detta syfte. Det kan dock inte utslutas att den visuella upplevelsen i området förändras i viss mån, framför allt till följd av att skog i utredningsområdet kan komma att avverkas inför byggnation. Sammantaget bedöms konsekvenserna för utpekade kommunala frilufts- och rekreationsvärden i området preliminärt bli obetydliga.

6.5 Landskap och boendemiljö

6.5.1 FÖRUTSÄTTNINGAR

Etablering av en solpark innebär ett nytt och ofta framträdande inslag i landskapet. Hur påverkan på landskapsbilden yttrar sig är tätt knutet till anläggningens synlighet. Solparkens fysiska inverkan är liten i luftrummet men desto större på marken, där dess synlighet varierar beroende på topografi och vegetation. Solpanelerna är vanligtvis ca 4 m höga och syns inte bakom träd i normal terräng. På höjder och i öppna landskapsrum kan en solpark vara väl synlig i flera riktningar, medan etableringar i skog ofta innebär låg synlighet.

Solparken Målen planeras i ett område som utgörs av skogsterräng med små höjdskillnader. Synligheten bedöms från de flesta platser bli obefintlig eller låg till följd av omgivande vegetation. Enligt exempelutformningen (se *avsnitt 3.2 Omfattning och utformning*) hålls ett avstånd om drygt 100 m till närliggande bostäder. Störst insyn kan förväntas uppstå vid bostaden *Målen* söder om utredningsområdet, där landskapet utgörs av åkermark och därmed är mer öppet. Norr om utredningsområdet finns två bostäder där viss visuell påverkan också kan förekomma, till följd av ett delvis öppet landskap. I östlig och västlig riktning förväntas däremot ingen insyn uppstå, då skoglig vegetation och den flacka terrängen avskärmar området. Samtliga närliggande bostäder och deras placering i relation till utredningsområdet framgår av Figur 15.

Figur 15. Närliggande bostäder och ekonomibyggnader runt utredningsområdet för Solpark Målen. Bostäder och ekonomibyggnader har en buffert på 100 m runt sig.

6.5.2 SKYDDSATGÄRDER OCH KONSEKVENSER

Solpark Målen bedöms kunna utgöra ett visuellt framträdande inslag i landskapet i dess omedelbara närhet. I anslutning till utredningsområdets norra och södra delar finns ett fåtal bostäder, där en solpark kan utgöra ett tydligt och påtagligt inslag i landskapsbilden. På längre avstånd förväntas dock solparken inte framträda som lika dominerande, då anläggningens låga höjd i kombination med omgivande vegetation och det flacka landskapet begränsar dess synlighet.

Solpark Målen innebär en förändring av landskapsbilden främst genom ytanspråket, som omfattar cirka 54 ha. Den mest betydande förändringen, jämfört med dagens landskapsbild, utgörs därför sannolikt av att skogsmark behöver avverkas för att ge plats åt anläggningen. Detta medför ett tydligt skifte från ett skogsklätt till ett mer öppet landskap, vilket kan påverka områdets karaktär och visuella sammanhang.

Vid platser där landskapsbilden bedöms särskilt känslig för närboende kan vegetation behållas och/eller planteras för att skapa avskärmningseffekter och insynsskydd. Fotomontage kan komma att tas fram från utvalda punkter i omgivande landskap som bedöms vara viktiga ur perspektivet att människor ofta uppehåller sig eller vistas där. Detta för att kunna göra en noggrann bedömning av en potentiell etablering av en solpark i det aktuella utredningsområdet.

Sammantaget bedöms konsekvenserna för landskapet och boendemiljön preliminärt bli små negativa, beroende på vilka anpassningar och/eller åtgärder avseende insynsskydd som vidtas.

7 REFERENSER

Länsstyrelsen Skåne . (2025). *Energi- och klimatomställning*. Hämtat från Länsstyrelsen Skåne : <https://www.lansstyrelsen.se/skane/miljo-och-vatten/energi--och-klimatomstallning.html>

Länsstyrelsen Skåne. (2018). *Ett klimatneutralt och fossilbränslefritt Skåne. Klimat- och energistrategi för Skåne*. Malmö: Länsstyrelsen i Skåne län. Hämtat från <https://www.lansstyrelsen.se/skane/om-oss/vara-tjanster/publikationer/2018/ett-klimatneutralt-och-fossilbranslefritt-skane---klimat--och-energistrategi-for-skane.html>

Regeringskansliet. (den 18 oktober 2023). *Om regeringens prioritering: Klimat och energi*. Hämtat från <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/regeringens-prioriteringar/klimat-och-energi/om-regeringens-prioritering-klimat-och-energi/>

Östra Göinge kommun. (2019). *Översiktsplan för Östra Göinge - platsen för Skånes gröna hjärta*. Hämtat från <https://www.ostragoinge.se/samhalle/planering/oversiktsplan/>

Öppna geografiska data: Skogsstyrelsen, Naturvårdsverket, Energimyndigheten, Lantmäteriet, Riksan-
tikvarieämbetet, Länsstyrelsen i Skåne län.